

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія української державності

Освітня програма: «Міжнародний бізнес»

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
українознавства та загальної мовної
підготовки
Протокол №1 від 14.08.2020 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	ВК1 Історія української державності, вибіркова
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Викладач	Дедков Микола Васильович, канд.іст.наук, доцент, професор кафедри українознавства та загальної мовної підготовки
Контактна інформація викладача	Телефон кафедри: (061)7698375, E-mail викладача: dedkov@zntu.edu.ua
Час і місце проведення навчальної дисципліни	Меморіальна аудиторія ім. Б.В.Гордєєва (предметна аудиторія кафедри)
Обсяг дисципліни	90 годин (3 кредити), розподіл годин: 14 годин лекцій, 14 годин семінарських занять, 62 години самостійної роботи, вид контролю: іспит письмовий
Консультації	2 години 1 раз на тиждень згідно з графіком консультацій
2. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни	
<p>Пререквізити: дисципліна викладається у першому семестрі</p> <p>Постреквізити: отримані знання в подальшому стануть теоретичною базою для здобувачів при опануванні таких дисциплін, як: «Історія української культури», «Політико-правова система України», «Країнознавство», «Історія міжнародних економічних відносин», «Основи дипломатії».</p>	
3. Характеристика навчальної дисципліни	
<p>Доцільність вивчення матеріалу курсу «Історія українського державотворення» обумовлена необхідністю сформулювати у студентів системні загальні знання з історії українського державотворення як частини змісту загальноєвропейського процесу виникнення, становлення та розвитку держав, економічних, соціальних, політичних та мілітарних здобутків різних форм української державності.</p> <p>Історія української державності покликана допомогти майбутньому спеціалісту з вищою освітою знати основні історичні події, факти, явища, закономірності історичного процесу, підвищити рівень історичної свідомості і політичної культури. Вивчення цього курсу безпосередньо впливає на формування наукового світогляду і загальної культури, дає можливість зрозуміти питання національно-визвольних змагань та державотворення на теренах України від стародавніх, ще докняжих, часів і до сьогодення.</p> <p>Вивчення історії українського державотворення дає можливість майбутньому спеціалісту глибше усвідомити своє місце у навколишньому світі, виразніше відчувати значення своєї майбутньої праці і можливі шляхи її вдосконалення.</p>	
<p>Інтегральна компетентність.</p> <p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p>	
<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 03. Здатність навчатися та бути сучасно навченим.</p>	

- ЗК 04.** Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК 05.** Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 07.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 08.** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 09.** Уміння бути критичним та самокритичним.
- ЗК 11.** Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 01.** Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.
- СК 03.** Здатність виявляти особливості функціонування середовища міжнародних економічних відносин та моделей економічного розвитку.
- СК 10.** Здатність обґрунтовувати доцільність застосування правових, економічних та дипломатичних методів (засобів) вирішення конфліктних ситуацій на міжнародному рівні.
- СК 11.** Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.
- СК 12.** Здатність використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали при здійсненні професійної діяльності у сфері міжнародних економічних відносин в цілому та міжнародного бізнесу зокрема.
- СК 13.** Здатність проводити оцінку та аналіз безпекової компоненти у міжнародних економічних відносинах.
- СК 14.** Здатність спілкуватися на професійному та соціальному рівнях з використанням фахової термінології, включаючи усну і письмову комунікацію державною та іноземними мовами.
- СК 16.** Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

Результати навчання:

- РН3.** Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення.
- РН5.** Володіти навичками самоаналізу (самоконтролю), бути зрозумілим для представників інших бізнес-культур та професійних груп різного рівня (з фахівцями з інших галузей знань/видів діяльності) на засадах цінування різноманітності, мультикультурності, толерантності та поваги до них.
- РН6.** Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу.
- РН7.** Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
- РН17.** Визначати причини, типи та характер міжнародних конфліктів і суперечок, обґрунтовувати і застосовувати економічні, юридичні та дипломатичні методи і засоби їх вирішення на міжнародному рівні, відстоюючи національні інтереси України.
- РН20.** Відстоювати національні інтереси України з урахуванням безпекової компоненти міжнародних економічних відносин.

4. Мета вивчення навчальної дисципліни

Надати студентам знання з історії українського державотворення, зосередившись на найбільш актуальних проблемах: подати наукову періодизацію історії української державності; охарактеризувати риси основних періодів української історії, їхні особливості, визначальні події та явища в кожному з них; узагальнити досвід національного державотворення, традиції української державності; показати значення боротьби українського народу за її відродження та збереження; розкрити історію

соціально-економічних та суспільно-політичних процесів в Україні; проаналізувати основні етапи українського національно-визвольного руху, його конкретний зміст і організаційні форми; визначити роль і місце в українській історії видатних історичних осіб.

5. Завдання вивчення дисципліни

Розуміти місце і роль держави в структурі людської життєдіяльності; вивчити досвід поколінь та історичні уроки розвитку суспільства, людини, держави; формувати всебічно і гармонійно розвинену особистість, людину, що органічно поєднує в собі духовне багатство, моральну чистоту і фізичну досконалість; сприяти виробленню високих гуманістичних ідеалів, морально-етичних та естетичних критеріїв і принципів життєдіяльності; розуміти цінність і необхідність збереження державотворчих здобутків людства.

6. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Історія українського державотворення від перших протодержав в Україні до XVII ст.

Тема 1. Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази.

Виникнення і розвиток елементів державності в найдавніші часи. Ранній залізний вік. Військово-політична організація кіммерійців (XIII – VII ст. до н.е.). Утворення Великої Скіфії в Північному Причорномор'ї у др. пол. VII ст. до н.е. Розквіт могутності Скіфії у IV ст. до н.е. Занепад скіфської держави. Поява сарматів у Північному Причорномор'ї. Етнокультурні зв'язки скіфів і сарматів із слов'янами.

Причини виникнення античних міст-держав у Північному Причорномор'ї. Початок елінської колонізації Північного Причорномор'я. Античні міста-держави в Криму та на півдні України. Наслідки грецької колонізації для місцевого населення. Готи. Гуни.

Перші письмові згадки про ранньослов'янські племена. Розселення стародавніх східних слов'ян. Державні утворення східних слов'ян. Виникнення Антського племінного союзу (IV -VII ст.). Система господарювання східних слов'ян. Заснування і розвиток Києва та інших міст. Федерація союзів племен «Русь». Племінні княжіння. Перша східнослов'янська держава - Київське князівство Аскольда.

Тема 2. Формування державності в Україні. Київська Русь.

Передумови створення феодальної держави на Русі. Терміни «Русь», «Україна», «русичі». Походження національної символіки. Три періоди в історії формування давньоруської державності. Становлення Київської держави: від Олега до Святослава. Процес державотворення за часів Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Децентралізація Київської Русі.

Причини і етапи феодальної роздробленості. Тимчасова політична стабілізація суспільства: Володимир Мономах, Мстислав Великий. Занепад Київської Русі з другої половини XI століття. Боротьба з феодальними усобицями. Зміцнення удільних князівств. Федеративна монархія. Слов'яно-монгольське протистояння першої половини XIII ст. Захоплення Києва. Роль та місце Київської Русі в історичній долі українського народу.

Тема 3. Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державності України-Русі.

Боротьба із сепаратистськими амбіціями галицького боярства. Утворення Галицько-Волинського князівства. Роман Мстиславович. Подніпров'я та землі Галицько-Волинського князівства під владою монголо-татар. Золотоординське іго. Внутрішня і зовнішня політика князя Данила, боротьба з монголо-татарами за незалежність українських земель. Королівство Данила Галицького: на межі двох світів. Правління нащадків короля – останні з династії Романовичів. Причини та наслідки інкорпорації українських земель іноземними державами (1240-1470 рр.).

Політика великих литовських князів на українських землях. Український вплив на політичне і суспільне життя Литовського князівства. Боротьба за галицько-волинські

землі між Польщею та Угорщиною. «Руське королівство».

Передумови польсько-литовської інтеграції. Кревська унія (1385 р.) та Городельська унія (1413 р.) між Литвою та Польщею. Посилення влади литовських феодалів на українських землях. Ліквідація удільних князівств в Україні.

Тема 4. Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.)

Історична справедливість щодо козацького питання: причини, традиції, рушійні сили. Виникнення Запорозької Січі. Дмитро Вишневецький (Байда). Запорозька Січ – «християнська козацька республіка». Адміністративний устрій та правова система. Політичний устрій Запорозької Січі. Феномен козацької демократії. Церква на Запорожжі. Збройні сили козацької республіки. Військове мистецтво козаків. Реєстрове козацтво.

Козацтво - провідна суспільно-політична сила України першої половини XVII ст. Боротьба козацтва проти турецько-татарської агресії на українські землі та польсько-шляхетської експансії. Козацько-селянські повстання кінця XVI - першої половини XVII ст.: причини і значення.

Видатні гетьмани запорозьких козаків цього часу. Гетьман Петро Сагайдачний. Ідея автономії запорозьких земель. Боротьба за визволення української нації на прикладі козацьких морських походів.

Козацько-польське питання: союзники та супротивники (на прикладі козацько-селянських повстань та Хотинської війни).

Змістовий модуль 2. Історія українського державотворення XVII – поч. XX ст.)

Тема 5. Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників.

Початок повстання. Визволення повстанцями Запорозької Січі. Обрання Б. Хмельницького гетьманом. Зародження ідеї автономії козацтва. Початок Національної революції: причини, рушійні сили, характер, хронологічні межі, періодизація. Основні концепції періодизації Визвольної війни.

Початковий етап війни (1648-1649). Перемоги під Жовтими водами та Корсунем. Виникнення ідеї створення національної держави. Формування державних інституцій і активізація зовнішньополітичної діяльності Б. Хмельницького. Розробка Хмельницьким принципів української державної ідеї: право українського народу створити незалежну, соборну державу, спадкоємицю Київської Русі. Зборівська угода. Реорганізація адміністративно-територіального устрою. Визнання Польщею автономії козацької України. Молдавські походи Хмельницького. Поразка під Берестечком. Білоцерківська угода. Битви під Батогом і Жванцем. Зближення України з Московією. Переяславська рада. «Березневі статті» (1654р.) та їх значення. Реалізація ідеї спадковості гетьманської влади. Завершальний етап Визвольної війни. Воєнно-політичні події 1655-1657 рр. Боротьба старшинських угруповань за владу після смерті Б. Хмельницького. Початок «Руїни».

Тема 6. Функціонування державних механізмів на українських землях у кін. XVII-XVIII ст.

Розподіл територій України за міжнародною системою договорів. Громадянська війна в українському суспільстві. Основні напрями внутрішньої та зовнішньої політики І. Виговського. Укладення Гадяцької угоди (1658). Битва під Конотопом. Антигетьманська опозиція. Перехід булави до Ю. Хмельницького. Переяславський договір (1659). Чуднівська угода з Польщею (1660). Громадянська війна (Руїна) та її політичні наслідки.

Розкол України на два гетьманата. Андрусівський договір (1667). Гетьмани Лівобережжя. Гетьмани Правобережжя. Возз'єднання козацької України та обрання П. Дорошенка її гетьманом (1668). Бучацька угода (1672). І. Самойлович – гетьман «обох сторін Дніпра» (1672). «Трактат про вічний мир» (1686) - остаточне закріплення поділу України. Адміністративно-політичний устрій Лівобережжя (Гетьманщина, Слобожанщина, Запорожжя). Стабілізація політичного життя в Україні в кінці XVIII століття. Гетьман І. Мазепа. «Коломацькі статті». Участь України у Північній війні. Союз

І. Мазепи зі Швецією. Полтавська битва 1709 р. Ліквідація Запорізької Січі. Запорозьке козацтво після 1709р. Українська політика Петра I після Полтавської битви. Перша українська політична еміграція – фундатори конституції України. Поступове знищення автономії Гетьманщини (від Петра I до Катерини II). Формування українського національно-визвольного руху у складі Речі Посполитої. Гайдамаки, Коліївщина, опришківський рух.

Тема 7. Національно-державницьке питання щодо українських земель у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII-поч. XX ст.)

Державна політика російського царизму та реакція суспільства в Наддніпрянській Україні (Лівобережжя, Правобережжя, Слобожанщина, Південна Україна). Занепад українського політико-адміністративного устрою.

Західноукраїнські землі (Східна Галичина, Північна Буковина, Закарпаття) під владою Австро-Угорщини. Адміністративно-політичний устрій. Соціально-економічний розвиток краю. Характер політики австрійського уряду щодо українців. Суспільно-політичний рух. «Руська трійця». Буржуазна революція 1848 року. Головна Руська Рада. Скасування кріпацтва.

Участь українців у російсько-турецьких війнах XIX ст. Доля козацтва після руйнування останньої Запорізької Січі. Початок українського національного відродження. Культурницькі та політичні організації. Кирило-Мефодіївське товариство. Криза самодержавно-кріпосницької системи в Росії. Кримська війна 1853-1856рр. Реформи Олександра II. Валувський циркуляр. Емський указ.

Політичний і соціально – економічний розвиток України у складі Росії та Австро-Угорщини на початку XX ст. Партійна система на початку XX ст. – одна з рушійних сил революції 1905-1907 рр. Українське питання в I Світовій війні.

Змістовий модуль 3. Українська державність першої пол. XX ст.

Тема 8. Відновлення державності українського народу (1917-1921 рр.)

Діяльність Української Центральної Ради. Боротьба за автономію і політика загальноросійських партій. I та II Військові з'їзди. Українізація армії. Проголошення Універсалів УЦР (причини, зміст, наслідки). Радянсько-українські війни. Проголошення незалежності Української Народної Республіки. Підписання договору між УНР та країнами Четверного союзу. Прийняття Конституції УНР, вибори першого Президента УНР і день повалення Центральної Ради.

Становлення гетьманського режиму. «Українська держава гетьмана П. Скоропадського». Закон про тимчасовий державний устрій: заміна демократичної парламентської форми державного управління авторитарним режимом. Економічна, політична, соціальна та культурно-національна політика. Українська держава в зовнішньополітичному контексті. Утворення Директорії. Зречення гетьманського уряду влади. Вступ Директорії до Києва.

Державотворча діяльність Західноукраїнської народної республіки. Поняття «злуки» в українській історії. Боротьба за українську державність у 1920-1921 рр. Холодноярська республіка. Ризька угода між Польщею і Радянською Росією. Кінець доби УНР.

Тема 9. Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.)

Вхід України до складу СРСР. Соціально-економічне панування комуністичної системи на українських землях («воєнний комунізм», НЕП, політика індустріалізації та колективізації). Демографічна криза в Україні (голодомори 1921-1923/1932-1933 рр.). Державно-правовий статус Української СРР у 1920-1922 рр. Договір про воєнний і господарський союз між Росією та Україною від 28 грудня 1920 р. Зовнішньополітична діяльність українського уряду.

Запровадження курсу на коренізацію. Концепція коренізації, її складові: українізація і створення необхідних політичних та економічних умов для всебічного культурного й духовного розвитку національних меншин.

Тоталітаризм як явище світового порядку. Його особливості в радянському

суспільстві. Сфабриковані судові процеси. Основні хвилі сталінських репресій Конституція УРСР 1937 року. «Великий терор» 1936-1938 рр. та його наслідки для України. «Розстріляне відродження».

Тема 10. Ліквідація державності в Західній Україні та поглинення її територій іноземними країнами.

Західна Україна під владою польського окупаційного режиму. Політика полонізації. Нищення православної церкви. Пацифікація, осадництво. Пацифікація Ю. Пілсудського. Створення «Польщі А» та «Польщі Б». Посилення конфронтації між поляками та українцями. Політика ліквідації самоідентичності українців у складі Румунії. Знищення автономності Буковини. Впровадження воєнного стану. Період відносної лібералізації життя (1928-1938) та тоталітарного правління. Закарпаття в міжвоєнний період. Карпатська Україна та її історичне значення.

Розгортання національно-визвольного та революційного руху на українських землях. Кооперативний рух як знаряддя самоврядування та самозахисту. Українське національно-демократичне об'єднання Політика «нормалізації». Радикальна партія – виразник соціалістичних традицій Західної України. Комуністична партія Західної України (КПЗУ), її програма дій. Репресії проти КПЗУ, її розпуск. Формування Організації українських націоналістів (1920-1929). Політичні сили на українських землях, окупованих Румунією: організація «Визволення», «Українська національна партія». Особливості політичної боротьби в Закарпатті: русофільство, русинство, українофільська течія.

Тема 11. Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни.

Загарбання та радянізація Західної України як наслідок радянсько-німецької дипломатії. Утиски церкви. Насадження системи тоталітарного контролю за населенням. Репресії та масові депортації. Напад фашистської Німеччини на СРСР. Характер і цілі радянсько-німецької війни. Мобілізація економічного, суспільно-політичного і воєнного потенціалу країни на відсіч фашистської агресії.

Окупація українських земель Німеччиною. Запровадження нацистського «Нового порядку». Життя населення України в умовах окупації. Колабораціонізм. Концтабори та масове знищення людей. Голокост. Вивезення людей до Німеччини. Остарбайтери. Пограбування національних багатств України.

Рух опору в Україні – боротьба за відновлення української державності.

Початок визволення України. Бої на Лівобережжі. Звільнення Києва. Звільнення Правобережної та Південної України. Примусове виселення з Криму в східні регіони СРСР кримських татар, греків, вірмен.

Завершення вигнання окупантів з України. Внесок українського народу у перемогу над нацистською Німеччиною та її союзниками у Другій світовій війні. Героїзм українського народу. Ціна перемоги.

Змістовий модуль 4. Українське державотворення другої пол. XX - поч. XXI ст.

Тема 12. Буремний шлях до суверенності: суспільно-політичні трансформації в Україні 1945-1985 рр.

Україна в системі міжнародних відносин. Возз'єднання українських земель. Україна в перше післявоєнне десятиріччя. Голод 1946-1947 років та його наслідки. Відбудова народного господарства. Репресивна політика тоталітарної системи у формі «жданівщини». «Лисенківщина».

Спроби реформування державного управління та прорахунки керівництва в період лібералізації суспільства (1953-1964 рр). Засудження культу особи Сталіна. Десталінізація. Реабілітація жертв сталінських репресій. Спроба економічних реформ та причини їх невдачі. Утворення раднаргоспів. Нові явища у соціальній сфері. Зрушення у повсякденному житті населення. Приєднання Кримської області до складу України.

Рух «шістдесятників» – виступ творчої молоді за демократизацію суспільно-

політичного життя в Україні.

Україна в період загострення кризи радянської системи (сер. 1960- поч. 1980 рр.). Неосталінізм. Посилення централізованої командно-адміністративної системи управління і обмеження суверенітету республіки. Спроби реформування економіки в другій половині 60-х років ХХ ст. Посилення бюрократичного централізму. «Епоха застою». Дисидентський рух. Українська Гельсінська спілка.

Тема 13. Останні кроки за для досягнення незалежності (українське питання 1985-1991 рр.)

Політика «перебудови» як засіб знищення радянської системи суспільства. Реформування соціалізму не змінюючи системи. Курс на «прискорення» соціально-економічного розвитку, перебудова економіки країни на засадах «нового мислення». Заходи по структурній перебудові народного господарства. Аварія на Чорнобильській АЕС.

Нові явища у соціально-політичному та громадському житті України. Гласність і лібералізація. Пожвавлення громадської активності. Формування багатопартійної системи. Формування національних громадських організацій і об'єднань. Створення Народного руху України за перебудову. Розгортання страйкового руху. Релігійне відродження. Виведення радянських військ з Афганістану та країн Східної Європи.

Вибори до Верховної Ради України у березні 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Загострення політичного протистояння.

Передумови проголошення незалежної Української держави. Серпневий заколот 1991 р.

Тема 14. Теорія та практика державного будівництва в умовах незалежності України (з 1991 по сучасність).

Проголошення незалежності України. Грудневий референдум 1991 р. Запровадження національної символіки. Визначення кордонів та створення Національних Збройних сил. Особливості розбудови законодавчої, виконавчої та судової влади в Україні. Протистояння владних структур на початковому етапі створення. Стан господарства після розпаду СРСР. Спроби реформування економіки. Роздержавлення, приватизація та фінансова система України. Пошуки шляхів стабілізації на початку ХХІ ст. Включення населення у ринкові відносини. Кроки до інтеграції української економіки у європейський та світовий економічний простір.

Суспільно-політичне життя України. Створення нових політичних партій. Вибори до Верховної Ради України. Прийняття Конституції України. Обрання президентів України.

Особливості розвитку української державності на сучасному етапі. Євромайдан 2013-2014 рр. «Революція гідності». Російська агресія проти України. Окупація Криму. «Антитерористична операція» на Сході України 2014 – 2016 рр. Мінські переговори. Зовнішньополітична діяльність Української держави в умовах незалежності.

7. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	К-сть год.
1.	Державотворчі традиції на території України в стародавню добу: гіпотези та докази.	Лекція, самостійна робота	6
2.	Формування державності в Україні. Київська Русь.	Семінар, самостійна робота	6
3.	Галицько-Волинське князівство – спадкоємець державності України-Русі.	Лекція, самостійна робота	6
4.	Зародження українського козацтва як складової державотворчого процесу в Україні (XV-XVII ст.)	Семінар, самостійна робота	6
5.	Боротьба за українську державність Б. Хмельницького та його послідовників.	Лекція, самостійна робота	6
6.	Функціонування державних механізмів на українських землях у кін. XVII-XVIII ст.	Семінар, самостійна робота	12

7.	Національно-державницьке питання щодо українських земель у складі Російської та Австрійської імперій (кінець XVIII-поч. XXст.)	Лекція, самостійна робота	6
8.	Відновлення державності українського народу (1917-1921 рр.)	Семинар, самостійна робота	6
9.	Україна в умовах більшовицько-тоталітарного режиму (1921-1939 рр.)	Лекція, самостійна робота	6
10.	Ліквідація державності в Західній Україні та поглинення її територій іноземними країнами.	Семинар, самостійна робота	6
11.	Державне будівництво на українських землях у роки Другої світової війни.	Лекція, самостійна робота	6
12.	Буремний шлях до суверенності: суспільно-політичні трансформації в Україні 1945-1985 рр.	Семинар, самостійна робота	6
13.	Останні кроки за для досягнення незалежності (українське питання 1985-1991 рр.)	Лекція, самостійна робота	6
14.	Теорія та практика державного будівництва в умовах незалежності України (з 1991 по сучасність).	Семинар, самостійна робота	6

8. Самостійна робота

Частина матеріалу за усіма темами курсу відведена для самостійного опанування, загальною кількістю 62 години для денного відділення та 84 години для заочного. Метою самостійної роботи є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та послідовне формування у здобувачів вищої освіти самостійності як риси характеру, що відіграє суттєву роль у формуванні сучасного фахівця вищої кваліфікації. Проблемні питання здобувачі мають змогу обговорити з викладачем під час обов'язкових консультації 1 раз на тиждень, або в інші часи за домовленістю з викладачем. Також доступні відеозустрічі в системі Zoom, аудіоспілкування або повідомлення у сервісах Viber, Telegram (за графіком консультацій викладача)

9. Система та критерії оцінювання курсу

Навчальна дисципліна «Історія українського державотворення» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу. Тематика дисципліни розрахована на 4 змістовних модулів, які містять 14 тем. Підсумкова кількість балів виставляється як сума балів за усіма поточними формами контролю та підсумковим контролем, передбаченими робочою програмою навчальної дисципліни. Методами оцінювання та демонстрування результатів згідно Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка»* є: поточний контроль (контроль відвідування занять студентом, усне опитування, індивідуальне опитування, доповіді); рубіжний контроль (тестування за темами модуля 1, модуля 2); підсумковий контроль (екзамен – форма підсумкового контролю, яка полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на семінарських заняттях, а також завдань до екзамену). Сумарний результат містить 100 балів.

* Рекомендації з навчально-методичного забезпечення у Національному університеті «Запорізька політехніка» / Укладачі: С.Б. Беліков та ін. Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ, НУ «Запорізька політехніка». 2019. 18 с.

Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**, контрольні заходи включають в себе вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також комплексні контрольні роботи та ректорські контрольні роботи.

Система контролю знань здобувачів вищої освіти з дисципліни «Історія українського державотворення» включає в себе поточний, рубіжний та підсумковий контроль. Також,

за окремим наказом ректора, може проводитися ректорський контроль знань здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль – це контроль знань здобувачів вищої освіти після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Проводиться у вигляді модульної контрольної роботи або за результатом поточного контролю.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньому ступені або на окремих його завершених етапах за 100-бальною системою, національною та шкалою ЄКТС.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти. Семестровий контроль з дисципліни «Історія українського державотворення» проводиться у формі семестрового екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти. Завдання екзамену включають тестові завдання, теоретичні питання з курсу та практичне завдання.

Підсумкова оцінка із дисципліни, яка виставляється в екзаменаційну відомість, є сумою балів за різні види навчальної роботи:

Поточне тестування 1					Поточне тестування 2								Підсумковий тест (екзамен)	Сума	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		

** Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка»**/ Укладачі: В.Г. Прушківський, С.Т. Яримбаш, В.Л. Грешта, А.В. Пархоменко, С.І. Шило, О.О. Каплієнко, О.В. Коваленко, О.В. Лапкіна, П.В. Сахно, О.М. Стеценко, Н.Л. Ніколаєва, О.В. Савельєва, Л.М. Шило, О.В. Шепель, О.С. Калюжна, Є.О. Фасоль. - Запоріжжя: Навчальний відділ, Навчально-методичний відділ НУ «Запорізька політехніка». 2019. 59 с.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT S	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D		
60-69	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Політика курсу

Політика курсу базується на Положенні про систему забезпечення НУ «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості). Режим доступу:

http://www.zntu.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_zabezpechennia_yakosti.pdf

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Перескладання модулів (рубіжний контроль) відбувається тільки при наявності поважної причини пропуску із обов'язковим дозволом деканату.

Політика щодо академічної доброчесності: Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, досягнення результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації; використання достовірної інформації з офіційних джерел при виконанні проектних завдань. Списування під час рубіжного контролю та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. Обов'язкове вимкнення мобільних девайсів під час відвідування занять в аудиторії.

В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині і т. інш.) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту або через систему дистанційного навчання Moodle про стан виконання завдань та раз на тиждень – за графіком консультацій - виходити на онлайн-консультацію.

Політика дотримання прав та обов'язків здобувачів вищої освіти. Права і обов'язки здобувачів вищої освіти відображено у п.7.5 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» (https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Polozhennia_pro_organizatsiyu_osvitnoho_protseesu.pdf).

Політика конфіденційності та захисту персональних даних. Обмін персональними даними між викладачем і здобувачем вищої освіти в межах вивчення дисципліни, їх використання відбувається на основі закону України «Про захист персональних даних» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text>). Стаття 10, п. 3 «Використання персональних даних працівниками суб'єктів відносин, пов'язаних з персональними даними, повинно здійснюватися лише відповідно до їхніх професійних чи службових або трудових обов'язків. Ці працівники зобов'язані не допускати розголошення у будь-який спосіб персональних даних, які їм було довірено або які стали відомі у зв'язку з виконанням професійних чи службових або трудових обов'язків, крім випадків, передбачених законом. Таке зобов'язання чинне після припинення ними діяльності, пов'язаної з персональними даними, крім випадків, установлених законом».